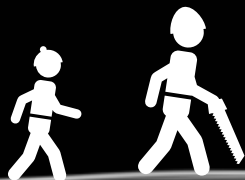

Katram savu svētku egli

Parastā egle

Parastā egle (*Picea abies*) Latvijā ir otrā izplatītākā kokaugu suga aiz priedes. Egles mūža ilgums ir 200–300 gadu, tā var izaugt pat 40 m gara. Eglei ir sekla sakņu sistēma, un, ja egļu audze nav aizsargāta no valdošā vēja, tās bieži izgāž ar visām saknēm. Parastajai eglei ir konusveida vainags ar atstāvošiem vai mazliet nokareniem zariem. Zaļās, smaržīgās skujas ar kātiņu pie koka turas 5–7, reizēm pat 10 gadus. Šie mūžzaļie skujkoki arī zied, bet tikai 25–30 gadu vecumā. Čiekuri ienākas tā paša gada oktobrī, bet sēklas izbirst nākamā gada pavasarī. Egle ir izteikti ēncietīgs koks, kas ilgi var augt citu koku noēnojumā, bet pārlietu lielu mitrumu gan tā necieš.

Ziemassvētku eglītes stāsts

Skaistais, smaržīgais un visu gadu zaļais koks jau sen saistījies cilvēku uzmanību. Tradīcija rotāt svētku galdu ar mūžzaļiem augiem radās senajā Grieķijā un Romā. Sākumā par zaļo rotu kalpoja olīvkoku un lauru koku zari. Bet ziemeļos, kur lauru koku nebija, mājas rotāja ar egļu zariem. Cilvēki ticēja, ka mūžam zaļais koks ir dzīvības simbols un tā asās skujas aizbaidīs ļaunos garus, raganas, velnus un burvjus.

Vēlāk radās tradīcija gadu mijā rotāt eglīti ar košiem dzīpariem, sārtiem āboliem un cukura klišējiem, tad parādījās greznas stikla bumbas, elektrisko spuldziņu virtenes, taču visam pamatā ir eglīte.

Kā atrast savu eglīti

Savu Ziemassvētku eglīti var nopirkt arī tirdziņā, taču vislabākā, visskaistākā būs tā eglīte, kuru visa ģimene kopā atradīs mežā.

Katram Latvijas iedzīvotājam ir atļauts personiskajām vajadzībām nocirst vienu eglīti AS "Latvijas valsts meži" (LVM) apsaimniekotajos mežos.

AS "Latvijas valsts meži" apsaimniekotie meži visā Latvijas teritorijā apzīmēti ar plāksnīti – LVM īpašuma zīmi, kur uz dzeltena fona attēlots LVM logotips. LVM īpašuma zīmes, kā arī citas informācijas zīmes ar LVM logo var ieraudzīt stigu un ceļu malās.

Kur nedrīkst cirst eglīti

Eglīti nedrīkst cirst:

- citu īpašnieku mežos bez atļaujas,
- publiskā dabas parkā,
- īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, kas atzīmēta ar ozollapu.

Taču arī valsts mežā eglīti nedrīkst cirst visur!

- Dodieties garām jaunaudzēm! Tur eglītes cirst nedrīkst, vienalga, vai tās ir priežu, egļu vai melnalkšņu jaunaudzes.
- Eglītes nedrīkst cirst arī jauktā jaunu koku mežā, piemēram, zem bērziem.

Kur drīkst nocirst eglīti

- meža ceļu malās

- uz stīgām

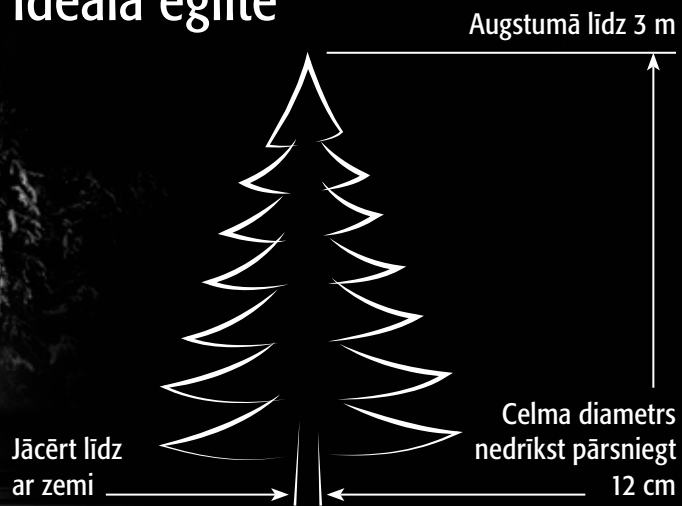
- grāvju malās un zem elektrolīnijām

- pieaugušā mežā zem lielajiem kokiem

Ideāla eglīte

Proporcionālai eglei augstuma un pamatnes attiecība ir 1,5:1;
zari visās pusēs izauguši vienmērīgi;
zari ir pietiekami stingri, lai nenolīktu zem rotājumu svara;
galotne nav pārāk kaila.
Ideāla eglīte smaržo.

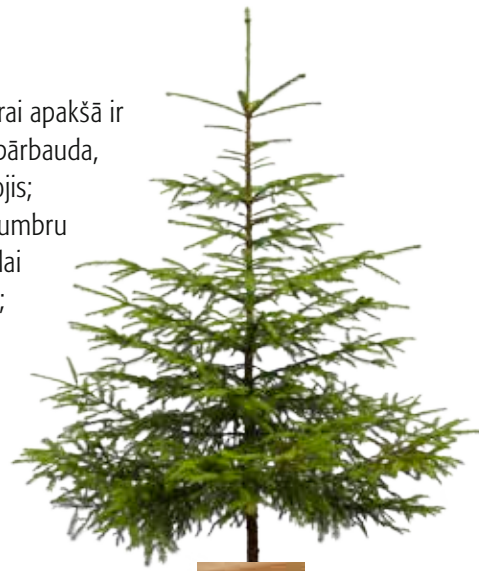
Eglīte augstumā nedrīkst pārsniegt trīs metrus.
Eglītes celma caurmēram jābūt mazākam par 12 cm.
Nevajadzīgos apakšējos zarus nozāgējiet vai nocērtiet un
atstājiet turpat mežā.

Eglīte jānozāgē līdz ar zemi.
Ja nocirtisiet tikai galotni, egle augs kroplīga.

Kā ilgāk saglabāt eglīti zaļu:

- eglīti iestiprina egles kājā, kurai apakšā ir trauks ar ūdeni, un regulāri pārbauda, vai ūdens traukā nav iztvaikojis;
- pirms likšanas ūdenī egles stumbru atbrīvo no mizas un iezāgē, lai koks labāk uzsūktu mitrumu;
- ūdenim var pievienot glicerīnu, aspirīna tableti un pāris karotes cukura, kas baros koku;
- lai egle ilgāk izskatītos labi, to var ievietot traukā ar mitrām smiltīm.

Kā atrast LVM mežus?

<http://www.kurtuesi.lv/eglite/>

AS "Latvijas valsts meži" mežsaimniecības

Austrumvidzemes mežsaimniecība, Silva, Launkalnes pagasts, Smiltenes novads, tālrunis 64781532

Dienvidkurzemes mežsaimniecība, Boju muzejs, Kazdangas pagasts, Aizputes novads, tālrunis 63448067

Dienvidlatgales mežsaimniecība, Fabrikas iela 2, Līvāni, Līvānu novads, tālrunis 65307102

Rietumvidzemes mežsaimniecība, Rīgas iela 103, Valmiera, tālrunis 64207114

Vidusdaugavas mežsaimniecība, Blaumaņa iela 3, Kokneses pagasts, Kokneses novads, tālrunis 65161540

Zemgales mežsaimniecība, Sili, Mežciems, Jaunsvirlaukas pagasts, Jelgavas novads, tālrunis 63007166

Ziemeļkurzemes mežsaimniecība, Upes iela 4, Dundagas pagasts, Dundagas novads, tālrunis 63237824

Ziemeļlatgales mežsaimniecība, Mežrozes, Lejas Ančupāni, Verēmu pagasts, Rēzeknes novads, tālrunis 64607167

Pēc svētkiem izrādiet cieņu eglītei!

Kad pēc Zvaigznes dienas Ziemassvētku eglītei noņemtas rotas, nenometiet kociņu pa roku galam – arī pēc svētkiem tā var būt noderīga. Ar egļu zariem var apsegt rozes, bet nobirusi egle vasarā būs labs balsts puķuzirnīšiem.

Arī pilsētā par eglīti var parūpēties kā nākas, piemēram, augumā garākās egles var sagarināt un piedāvāt cilvēkiem, kuri savus mājokļus apsilda ar malku.

Priecīgus Ziemassvētkus!